

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3208/2021. (V. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.419/2020/6-II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Dr. Lénárt Ferenc Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Lénárt Ferenc) eljáró természetes személy és jogi személy indítványozók alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.419/2020/6-II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 5.G.300.216/2020/24. számú ítéletére kiterjedő hatállyal. Az indítványozók az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján kezdeményezték a támadott bírósági döntések végrehajtásának felfüggesztését is.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárás során megállapított tényállás szerint az egyik jogi személy indítványozó 2007. május 22. napján egy budapesti közjegyző által közjegyzői okiratba foglalt, euróban meghatározott tőkeösszegű hitelszerződést kötött egy pénzintézettel, melyet a felek ezt követően többször is módosítottak. A hitelszerződéshez kapcsolódóan a másik jogi személy indítványozó, illetőleg a természetes személy indítványozó különböző feltételekkel és összeghatár erejéig készfizető kezességet vállaltak. A szerződő felek utóbb megállapodtak abban, hogy a kintlevő kötelezettségek devizanemét 2014. július 8-i értéknappal euróról forintra váltják át. A megállapodás 8. pontja szerint a szerződő felek arra is kötelezettséget vállaltak, hogy ezt az átváltást is közjegyzői okiratba foglalják, ez azonban elmaradt.
- [3] A hitelező pénzintézet a követelését 2015. december 21. napján átruházta egy követeléskezelő társaságra, mely a hitelszerződést 2016. február 4. napján kelt, közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal azonnali hatállyal felmondta. A felmondást követően a követeléskezelő társaság külön közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal felszólította a készfizető kezeseket a felmondott hitelszerződés alapján esedékessé vált tartozás megfizetésére. Miután a tartozás nem került megfizetésre, a követeléskezelő társaság 2018. április 20. napján végrehajtás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő a jogi személy indítványozókkal szemben az euróban meghatározott tőkekövetelés végrehajtása iránt, melynek alapján az egyik budapesti közjegyző 2018. április 24. napján kiállított végrehajtható okirattal (euró devizanemben) végrehajtást rendelt el a jogi személy indítványozókkal szemben, mely végrehajtásokat két különböző önálló bírósági végrehajtó foganatosítja. A követeléskezelő társaság ezt követően, 2018. június 29. napján a követelésállományt állomány-átruházási szerződés útján átruházta az alapügy alperesére. Az alapügy alperese 2018. november 29. napján végrehajtás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő a természetes személy indítványozóval szemben is (ugyancsak euró devizanemben), melynek alapján az egyik budapesti közjegyző 2019. november 15. napján kiállított végrehajtható okirattal (euró devizanemben) végrehajtást rendelt el a természetes személy indítványozóval szemben is. A végrehajtást egy harmadik önálló bírósági végrehajtó foganatosítja.
- [4] Az indítványozók 2020. január 27. napján kelt keresetlevelükben végrehajtási pert indítottak az alapügy alperesével mint végrehajtást kérővel szemben, melyben a végrehajtás megszüntetését kérték mindenekelőtt arra tekintettel, hogy az euróban meghatározott követelés megszűnt, végrehajtható követelés hiányában pedig a végrehajtásnak nincs helye. Az indítványozók érvelése szerint az euróban fennálló követelés megszűnését követően a követelés ugyan forintban fennáll, azonban annak tekintetében az alperes nem rendelkezik végrehajtható okirattal, így azt a követelést az alperes csak külön perben lenne jogosult érvényesíteni. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 5.G.300.216/2020/24. számú ítéletével az indítványozók keresetét elutasította. Az ítélet szerint az indítványozók helytállóan hivatkoztak arra, hogy a követelés forintra váltását követően a végrehajtást

kérőnek már nem volt devizában fennálló követelése, azonban téves az indítványozók ebből levont azon következtetése, hogy a követelés megszűnt volna. A bíróság megítélése szerint a felek megállapodása a követelés forintra váltásáról szerződésmódosításnak minősül, jelen esetben ugyanis a felek nem a közöttük fennálló jogviszony megszüntetéséről és, azt helyettesítendő, egy azzal azonos tartalmú új kötelelem létrehozásáról döntöttek, hanem csupán módosították a szerződésük tartalmát, melyet az ügyben alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény az adott esetben lehetővé tett. Miután a pénzkövetelés devizanemének módosítása a végrehajtás tárgyát képező követelés összegére is kihatott, ezért jelen esetben erre tekintettel a végrehajtás korlátozásának lehetne helye, erre irányuló kereset hiányában azonban a bíróság ezt érdemben nem vizsgálhatta.

- [5] 1.2. Az indítványozók fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.419/2020/6-II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem és az ellenkérelem keretei között, a perbeli jogvita lényegét megfelelően értékelve állapította meg a tényállást és vonta le az ügy érdemét érintő következtetéseit, az elsőfokú eljárás során pedig olyan eljárási szabálysértés sem történt, mely az ügy érdemi elbírálását befolyásolta volna. A Fővárosi Törvényszék ítéletében kiemelte: az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező részében az indítványozók által előterjesztett keresetről rendelkezett, így az ítélet végrehajtás korlátozásával kapcsolatos indokolása nem minősül ítélt dolognak, a Pesti Központi Kerületi Bíróság pedig az indokolási kötelezettségének széleskörűen és teljesszerűen eleget tett.
- [6] 1.3. Az indítványozók ezt követően terjesztették elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszukat, melyben a Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.419/2020/6-II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 5.G.300.216/2020/24. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, a 25. cikk (3) bekezdését és a 28. cikket, az alábbiak szerint.
- [7] Az indítványozók szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével és a 28. cikkel ellentétesek a támadott bírói döntések, mert az eljáró bíróságok nem indokolták meg, hogy a követelés fogalmát miért értelmezték a Kúria BH2015.102. számú eseti döntésével ellentétesen, jóllehet arra az indítványozók a perben kifejezetten hivatkoztak, és ez a kérdés az ügy eldöntése szempontjából lényeges kérdésnek minősül. Az indítványozók megítélése szerint ráadásul a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdése értelmében az ítélet jogi indokolásának tartalmaznia kell „azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította”, és a támadott bírói döntések ennek a követelménynek sem felelnek meg. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések azt sem tisztázzák, hogy a „követelés” fogalma alatt miért értik a végrehajtható okiraton kívüli követelést is.
- [8] Az indítványozók ugyancsak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmeként értékelik, hogy az eljáró bíróságok önkényesen úgy értelmezték a követelés fogalmát, hogy abba nem csupán a közokiratba foglalt, euró pénznemben meghatározott követelést értették bele, hanem a magánokiratba foglalt, forint pénznemben meghatározott követelést is. Ugyancsak a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezi az alkotmányjogi panasz szerint, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedve a forintban meghatározott követelés végrehajthatóságáról is határozott. Az indítványozó érvelése szerint ugyanis a bíróságnak kizárólag az euró pénznemben fennálló követelés megszűnéséről lett volna jogi lehetősége határozni, ám egy magánokiratba foglalt követelést semmilyen formában nem vizsgálhatott volna. Ugyancsak önkényesnek tekintik az indítványozók a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletét azért, mert arra a következtetésre jutott, hogy a követelés pénznemének megváltoztatása nem szünteti meg a követelést.
- [9] Az indítványozók az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság részét képező jogbiztonság elvével, a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joggal, valamint a 25. cikk (3) bekezdésével is ellentétesnek ítélik a támadott bírói döntéseket. Egyfelől, a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék nem vizsgálta meg az indítványozók BH2015.102. számú eseti döntésével kapcsolatos érveit, ráadásul attól a másodfokú ítélet is eltért, ami már önmagában is sérti az indítványozóknak a jogalkalmazás egységének biztosításához fűződő jogát. Azáltal, hogy az ítélet nem tér ki a Pp. 346. § (5) bekezdése szerint kötelező indokolási elemre, az ítélet az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésével is ellentétes, mely szerint a Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét és a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A széttartó, kiszámíthatatlan joggyakorlat

pedig sérti az alkotmányjogi panasz szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményét is.

- [10] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban [az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetőleg 28. §-a megjelölése nélkül] azt is sérelmezik, hogy a Pp. 407. § (2) bekezdés *b)* pontja értelmében immáron nincs lehetőség az indítványozók ügyében felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához fordulni, a megfelelő szintű jogi fórum elé járulás lehetőségének hiánya pedig a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is eredményezi azáltal, hogy a végrehajtási perekben nem a Kúriának, hanem a törvényszékeknek kell a jogalkalmazás egységét biztosítaniuk. Mindez egyben az indítványozók szerint azt eredményezi, hogy a Kúria végrehajtási perekben nem tud eleget tenni az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdéséből fakadó kötelezettségének.
- [11] Az indítványozók az Abtv. 61. § (1) bekezdésének megfelelően kérték az Alkotmánybíróságtól, hogy a támadott döntések végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel az eljáró bíróságot.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [13] 2.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megjegyzi, hogy az indítványozók alkotmányjogi panaszukban ugyan kifejtették, hogy álláspontjuk szerint a Pp. 407. § (2) bekezdés *b)* pontja miért ellentétes az Alaptörvénnyel, azonban az alkotmányjogi panasz maga is úgy fogalmaz, hogy az indítványozók a Pp. 407. § (2) bekezdés *b)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt „nem fordulhatnak kérelemmel az Alkotmánybírósághoz”. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz ezen elemét érdemben nem vizsgálta, az ugyanis nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pontjának megfelelően kifejezett kérelmet a jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére, és az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pontjának megfelelően olyan alaptörvényi, illetőleg törvényi rendelkezést sem jelöl meg, amely megállapítaná az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány ezen elemének elbírálására.
- [14] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Fővárosi Törvényszék ítéletét az indítványozók jogi képviselője 2021. január 4. napján vette át, az alkotmányjogi panasz pedig 2021. január 21. napján, határidőben került benyújtásra. Az indítványozók jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozók jogosultnak és érintettnek is tekinthetőek, mivel saját egyedi ügyükkel összefüggésben terjesztették elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszukat. Az indítványozók jogi képviselője a meghatalmazását csatolta.
- [15] 2.3. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont, 52. § (1b) bekezdés *b)* pont], hogy az indítványozó valamely Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése és 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot {a 25. cikk (3) bekezdésére például: 3065/2020. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [14]; a 28. cikkre például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [16]}, ezért azok állított sérelme nem vetheti fel az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét sem. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható [lásd például: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [18]]. Az indítványozók ugyanakkor az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét nem a visszaható hatály tilalmával, illetőleg a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben (hanem a jogbiztonság követelményének sérelme miatt) állították. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapítja, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésével, 28. cikkével és a B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti követelményeket.
- [16] 2.4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte esetén – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont

értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, illetőleg bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

- [17] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog annak biztosítását követeli meg, hogy az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében biztosításra kerüljön a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége {35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}. További követelményként határozza meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslat ténylegességét, azaz azt, hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogsérelem orvoslására, amelynek értelmében egyrészt követelmény, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét ne gátolják jogszabályi előírások, másrészt, hogy milyen a jogorvoslat terjedelme, azaz teljeskörűsége, illetve korlátozottsága {2/2013. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [37]; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban ugyanakkor a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben elsődlegesen azt sérelmezték, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék nem vizsgálta meg az indítványozók valamely, a fellebbezésben is megjelenő érvét, továbbá a másodfokú ítélet indokolása nem tartalmaz egy olyan elemet, amelyet a Pp. 346. § (5) bekezdésének megfelelően tartalmaznia kellett volna. Az Alkotmánybíróság éppen ezért az indítványozók XXVIII. cikk (7) bekezdése keretében előadott érveit tartalma szerint, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése keretei között értékelte, egyben megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja szerinti követelményének nem felel meg.
- [18] 2.5. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [19] Az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét részben azért állították, mert az eljáró bíróságok nem vizsgálták meg teljeskörűen az indítványozók érveit (ideértve a fellebbezésben is kifejezetten megjelenő érveket is) és az ezzel kapcsolatos indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget; az indokolási kötelezettség megsértése egyben a Pp. 346. § (5) bekezdése sérelmét is eredményezi; az eljáró bíróságok önkényesen értelmezték a „követelés” fogalmát és a követelés pénznemének megváltozásának jogi jelentőségét; az eljáró bíróságok túlterjeszkedtek a kereseten és a forintban meghatározott követelés végrehajthatóságáról is határoztak; és végezetül, az önkényes jogértelmezés eredményeképpen az ítélezési gyakorlat is kiszámíthatatlanná vált.
- [20] Az Alkotmánybíróság leszögezi: az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak a bírósági eljárást befejező döntések alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott {elsőként: 3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Mindez egyben azt is jelenti, hogy önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybíróságnak ennek megfelelően nincs hatásköre annak a kérdésnek a vizsgálatára, hogy a támadott bírói döntések sértik-e a Pp. valamely rendelkezését.
- [21] Az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik ugyanakkor annak vizsgálata, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségüknek eleget tettek-e. Az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság részletes indokát adta annak, hogy miért nem ért egyet az indítványozó jogi álláspontjával. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felek az eredeti követelést módosították (lásd különösen a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletének [79] bekezdését), és nem pedig új, forintban meghatározott kötelezettséget alapítottak a megelőző kötelezettség megszüntetésével egyidejűleg, ami egyben azt is jelenti, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó állításával ellentétben valójában éppen a hivatkozott BH.2015.102. számú eseti döntésnek megfelelően értelmezték a vonatkozó jogszabályi rendelkezést, illetőleg a szerződés kérdéses rendelkezését, amikor úgy ítélték meg, hogy az eredeti, euróban meghatározott követelést tekintik

végrehajthatónak. Ennek megfelelően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettség megsértésének kételyét az alkotmányjogi panasz nem vetette fel, és a panasz e körben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmazott meg.

- [22] Az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi, hogy annak megítélése, hogy az eljáró bíróságok túlterjeszkedtek-e a kereseti kérelmen, a vizsgált bírói döntés rendelkező része alapján állapítható meg. Ahogy arra a Fővárosi Törvényszék is utalt ítéletének [145] bekezdésében, az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező részében az indítványozók által előterjesztett keresetről rendelkezett, a hivatkozott indokolás pedig nem minősül ítéleti rendelkezésnek. Ez egyben azt is jelenti, hogy az eljáró bíróságok nem terjeszkedtek túl a kereseti kérelmen a végrehajtás korlátozásával összefüggésben. Az indítványozó által e körben sérelmezett ítéleti megállapításokat ráadásul az elsőfokú bíróság kifejezetten azzal összefüggésben tette, hogy a Pp. vonatkozó szabályaira tekintettel miért nem hívhatta fel az indítványozókat keresetváltásra, illetőleg nyilatkozattételre, valamint hogyan viszonyul egymáshoz a végrehajtás megszüntetése és korlátozása (lásd különösen a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletének [83] bekezdését). Ugyancsak nem állapítható meg a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés a forintban meghatározott követelés végrehajthatósága tekintetében, melyre vonatkozóan az Alkotmánybíróság visszautal a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletének már hivatkozott [79] bekezdésére, miszerint az eljáró bíróságok úgy ítélték meg, hogy az eredetileg euróban fennálló követelés forintra történő átváltására vonatkozó megállapodás a szerződés módosításának tekinthető, mely az indítványozók jogi érvelésével ellentétben a bíróság szerint nem eredményezi a követelés megszűnését. Az alkotmányjogi panasz ennek megfelelően a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés kérdésével összefüggésben sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg.
- [23] A bírói döntések állított önkényességével összefüggésben az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a jogszabályok értelmezése alapvetően a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Önmagában az a tény, hogy a bíróság az indítványozóktól eltérően értelmez valamely jogszabályi rendelkezést, még nem ad okot az Alkotmánybíróság eljárására, amennyiben a bíróság által választott jogértelmezés az Alaptörvény megszabta értelmezési tartományon belül helyezkedik el, ellenkező esetben ugyanis az Alkotmánybíróság ugyancsak egy, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórummá válna {lásd például: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [26]}. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény 28. cikke kifejezetten a bíróságok kötelezettségévé teszi a jogszabályok értelmezését, kijelölve az értelmezés szempontjait is. Az eljáró bíróságok jelen esetben kétséget kizáróan kellő részletességgel megindokolták azon álláspontjukat, hogy miért jutottak az indítványozóval eltérő következtetésre az euróban meghatározott követelés végrehajthatóságával, illetőleg az euróban és forintban meghatározott követelések jogi helyzetével összefüggésben. Az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy következetes gyakorlata szerint még egy esetleges *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás is csak kivételesen alapozhatja meg az alaptörvény-ellenességet, a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglalt feltételek fennállása esetén {legutóbb például: 3006/2021. (I. 14.) AB végzés, Indokolás [23]}, melyekre egyébként az indítványozó sem utalt alkotmányjogi panaszában. Éppen ezért önmagában azért, mert valamely jogszabályi rendelkezésnek az eljáró bíróságok az indítványozóktól eltérő értelmet tulajdonítanak, még nem veti fel a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességének kételyét, és az indítvány e körben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg.
- [24] Az ítélkezési gyakorlat egységének állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság végezetül az alábbiakra mutat rá. Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében kifejezetten a Kúria – és nem pedig az Alkotmánybíróság – feladata, hogy biztosítsa a bíróságok jogalkalmazásának egységét. Ennek megfelelően önmagában az nem alkotmányossági kérdés, és ekként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét sem vetheti fel, hogy egyes egyedi bírói döntések esetleges eltérő jogértelmezése kihat-e az ítélkezési gyakorlat egységességre vagy sem. A jogegység biztosítása ugyanis – ha annak szükségessége felmerül – a bíróságokra kötelező jogértelmezés keretében a Kúria feladata. Ez már csak azért is igaz, mert az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz keretében a támadott bírói döntés(ek) és az Alaptörvény összhangját, és nem pedig egyes bírói döntések egymással való összhangját vizsgálja {hasonlóan: 3349/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [25] Mindez egyben azt is jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg, azaz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.

- [26] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.
- [27] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban kérték a támadott bírói döntések végrehajtásának felfüggesztését is. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította, ezért az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemről az Alkotmánybíróságnak nem kellett határoznia.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/152/2021.

